

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2007 M. BALANDŽIO 25 D.
NUTARIMO NR. 435 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APDRAUSTŲJŲ VALSTYBINIU
SOCIALINIŲ DRAUDIMŲ IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ
GAVĖJŲ REGISTRO STEIGIMO, JO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO IR VEIKLOS
PRADŽIOS NUSTATYMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-21-1187) (TAIS Nr. 21-27651(2))**

2021-09-08 Nr.NV-2152

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu keičiamame Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro nuostatų (toliau – Nuostatai) 3 punkte (Projekto 1.1 papunktis) turi būti patikslinta nuoroda į Lietuvos Respublikos Seimo 2021m. birželio 30 d. priimtą Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymu Nr. XIV-491 pakeistą šio įstatymo pavadinimą – turi būti nuoroda į *Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymą*.

2. Projekto 1.7 papunktyje, tikslinant Nuostatų 15.6 papunktį, juridinio asmens teisinis statusas nedetalizuojamas, tokiu būdu siūlomas reguliavimas suponuoja, jog Apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registre (toliau – Registas) bus tvarkomi draudėjų juridinio asmens teisinio statuso, nurodyto Juridinių asmenų registro nuostatuose, duomenys. Atsižvelgiant į tai, nėra aiškus Projektu siūlomo Nuostatų papildymo 15.6¹, 15.6², 15.6³ papunkčių nuostatomis tikslingumas, kodėl būtina iš draudėjų galimų teisinių statusų išskirti tik su reorganizavimo būdo realizavimu susijusius duomenis, ar, pavyzdžiui, sprendimai dėl juridiniam asmeniui inicijuojamo likvidavimo, jo likvidavimo, bankroto, pertvarkymo ir pan. nėra reikšmingi ir netvarkomi Registre. Siūlome papildomai įvertinti siūlomas nuostatas ir jų poreikį bei pakankamumą, pakeitimus pagrindžiant Projekto lydimuoju medžiagoje.

3. Siūlome papildomai įvertinti, pagrįsti ir tikslinti reguliavimą, teikiamą Nuostatų 51^{2.7} papunktyje:

3.1. Tikslinga įvertinti siūlomos teisinio reguliavimo priemonės tinkamumo bei teikiamo reguliavimo proporcingumo siekiamam tikslui aspektą. Projekto lydraštyje nurodoma, kad Registre turi būti duomenys apie ilgalaikės priežiūros paslaugas gaunančius asmenis, kad būtų aiški Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatyto draudimo valstybės lėšomis neįgaliuosius asmenis namuose prižiūrintiems asmenims, neturintiems draudžiamųjų pajamų, taikymo tvarka. Pastebime, kad galiojančių Nuostatų 51² punkte nustatomi *specialieji duomenys apie apdraustuosius* iš Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos. Taigi, Projektu siūlomas pakeitimas laikytinas klaidinančiu duomenų subjekto atžvilgiu – ilgalaikės socialinės globos paslaugas gaunančių asmenų duomenys nėra juos namuose prižiūrėjusių apdraustųjų asmenų duomenys. Pažymėtina, kad asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m.

balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenų dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu. Pagal Reglamentu (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies b ir c punktus, asmens duomenys turi būti renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu (tikslų apribojimo principas) bei turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurie būtini nustatytiems tikslams įgyvendinti (duomenų kiekio mažinimo principas). Todėl siūlome pateikti siūlomos nuostatos dėl visų socialinės globos įstaigose ilgalaikės socialinės globos paslaugas gaunančių asmenų duomenų tvarkymo Registre pagrindžiančius argumentus, o taip pat ir dėl siūlomo reguliavimo proporcingumo bei tikslingumo: ar taikant Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nuostatas neįgaluosius asmenis namuose prižiūrintiems asmenims, neturintiems draudžiamųjų pajamų, ir kurie draudžiami valstybės lėšomis, jų draustumui užtikrinti Registre būtina tvarkyti visų ilgalaikės socialinės globos paslaugų socialinės globos įstaigose gavėjų asmens duomenis, ar įstatymo normų negalima realizuoti kitomis teisinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, konkrečiu atveju pagal duomenų teikimo sutartį ar stiprinant įstatyminio reguliavimo įgyvendinimo kontrolę, ar pan. Atkreiptinas dėmesys, kad galiojančių Nuostatų 77 punktą nustato prievolę slaugančiam ar nuolat prižiūrinčiam neįgalųjį asmenį asmeniui (apdraustajam) pateikti Registro tvarkytojui duomenis ir dokumentus, patvirtinančius jo teisę į valstybinį socialinį draudimą valstybės lėšomis, jei tokie duomenys ir (ar) informacija nėra gauti pagal duomenų teikimo sutartį.

3.2. Tikslinga peržiūrėti vertinamos Nuostatų 51^{2.7} papunkčio pirmosios pastraipos taikymo apimtį, nes nėra pateikta informacijos, kodėl apsiribojama tik socialinių globos įstaigų, kurių savininko teisės ir pareigos įgyvendina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ilgalaikės socialinės globos paslaugas gaunančių asmenų duomenimis, nesureguliuota, kaip būtų tvarkomi duomenys iš kitų socialinių globos įstaigų, teikiančių minėtas paslaugas.

4. Projekto 1.22 papunktyje (Nuostatų 53.2.2 papunktis) nuorodos į reglamentus pildytinos nuostata „su visais pakeitimais“.

5. Siūlome įvertinti, ar Nuostatų 55 punkto pakeitimo taikymo aiškumui užtikrinti, keičiamoje nuostatoje nebūtų tikslinga nurodyti, kad kvalifikuotam elektroniniam parašui keliami reikalavimai skelbiami Registro tvarkytojo interneto svetainėje.

6. Pastebime, kad vadovaujantis Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi savarankiškai dirbantys asmenys socialinio draudimo įmokas moka patys arba už juos moka jų draudėjai. Įvertinus Projekto 1.24, 1.26, 1.27 papunkčiuose dėstomus Nuostatų 69, 70 ir 71 punktų pakeitimus, tampa neaišku, kokius duomenis teikia savarankiškai dirbantys asmenys, jei minėtose nuostatose aptariamas tik draudėjų teikiamų duomenų pateikimas Registro tvarkytojui bei jų įrašymas į Registrą. Taip pat neaiškus ir siūlomos Nuostatų 70 punkto nuostatos santykis su siūloma Nuostatų 69 punkto nuostata bei jų taikymo aplinkybės, kai šios abi nuostatos taikytinos savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje.

7. Atkreipiame dėmesį, kad Nuostatų 14.7.1 ir 14.7.2 papunkčiuose yra nurodyti specialieji apdraustųjų duomenys, todėl Projekto nuostatose vartojama formuluotė „pateikia duomenis ir informaciją, nurodytus Nuostatų 14.7.1 ir 14.7.2 papunkčiuose“ tikslinga. Ši pastaba taikytina ir

kitiems siūlomiems pakeitimams, kuriuose teikiamos nuorodos į konkrečius duomenis, bet ne į informaciją, pavyzdžiui, Projekto 1.27, 1.28 papunkčiai ir kt. Pastebėtina ir tai, kad galiojančių Nuostatų 1 punkte yra įvestas trumpinys „registro duomenys“, apimantis registro duomenis ir registro informaciją, todėl siekiant aiškumo, būtų tikslinga vartoti nuostatų turinį atitinkančias sąvokas.

8. Projektu siūlomas Nuostatų 69¹ punktas nustato dvi sąlygas, kai draudėjai *teikia* nurodytus duomenis už praėjusį laikotarpį, todėl siekiant nuostatos aiškumo, siūlome peržiūrėti teikiamą 69¹.2 papunkčio nuostatą taip, kad būtų aišku, kokius duomenis reikia pateikti, pvz., formuluoti išimtį, jei tam tikrų laikotarpių duomenų visgi nereikia pateikti ar pan.

9. Projekto 1.21 papunktyje dėstomas Nuostatų 51² punkto, o ne papunkčio pakeitimas, todėl siūlome patikslinti klaidingai nurodytą struktūrinę dalį.

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė